

Font del Glaç

Folgueroles

Ubicació

Comarca:	Osona
Lloc/Adreça:	Carrer de l'Esbart de Vic
Emplaçament	A pocs metres al sud de la plaça de la Font del Glaç, a l'altra banda del carrer
Alçada:	541 m.s.n.m

Coordenades:

Latitud:	41.9367
Longitud:	2.31737
UTM Est (X):	443410
UTM Nord (Y):	4642973

Classificació

Número de fitxa	08083 - 52
Àmbit:	Patrimoni moble
Tipologia	Element urbà
Estil / època:	Modern Contemporani Popular
Segle	XVIII-XIX
Estat de conservació	Bo
Protecció	Legal
Tipus de protecció:	BPU
Observacions protecció:	BPU. Catàleg de béns a protegir del POUM de Folgueroles.
Data aprovació:	dc., 30/06/2021 - 12:00
Accés	Fàcil
Ús actual:	Social
Titularitat	Pública
Titular:	Ajuntament de Folgueroles

Fitxes associades:

[Rastell de la font del Glaç](#)

[Pedrera de la font del Glaç](#)

[Ariet de la Sala](#)

[Torrent de Folgueroles](#)

Descripció

Font urbana situada al capdavall d'un marge atalussat, que salva el desnivell entre la carretera N-141d a Vilanova de Sau i el carrer de l'Esbart de Vic. La font pròpiament dita està protegida per una gran volta de canó bastida amb lloses de pedra disposades a sardinell, integrada dins d'un mur de pedra treballada disposat a dues alçades. Presenta un broc metàl·lic encastat a la paret del fons, la qual està gravada amb el nom de l'element "FONT DEL GLAÇ" pintat de color negre. L'aigua cau a l'interior d'un registre quadrat protegit amb una reixa de ferro. A banda i banda hi ha dos bancs correguts rematats amb lloses planes de pedra i el paviment interior és enllosat. La part davantera està delimitada amb petits murs de pedra que marquen una planta rectangular. L'accés a la font es fa mitjançant tres petits graons bastits amb lloses planes de pedra. Davant de la font hi ha una petita esplanada ombrejada amb plataners i condicionada amb una taula amb bancs de fusta integrats.

Observacions:

Altres noms relacionats amb l'element: font del Pou de Glaç.

Història

Segons la bibliografia consultada és la font més antiga del poble. Antigament era un pou de glaç gestionat pel mas la Sala, com a mínim des del segle XVII. L'any 1616, en un precari concedit pel procurador del batlle general del rei al Principat, es reconeixen els drets de Joan Sala i els seus descendents a gestionar un pou de glaç: "*La facultad de tomar la agua que discurre por este torrente, que pasa por las tierras de la heredad [...] y congelar la misma agua en unas balsas y poner el hielo en un pozo que posee dentro dicha heredad, pudiendo detener las dichas aguas, hacer balsas, conducciones, represas, y otros aparatos al referido su principal bien vistos, y con la facultad de poder usar de la referida agua, y valerse de ella aplicando los lucros y emolumentos conforme lo ejecutan otros que tienen semejantes [...]*" (Ponce, 2011: 91).

Posteriorment, en una confessió datada l'any 1724, Josep Sala i de Lentorn declarava posseir encara el domini directe atorgat l'any 1616, pel qual rebia el dret de canalitzar l'aigua del torrent de Folgueroles per a fabricar gel a la font del Pou de Glaç. I, a mitjans del segle XIX, dins de les propietats del mas la Sala, s'habilitava una parcel·la anomenada Font del Pou de Glaç per al desenvolupament dels horts que la propietat arrendava.

En l'actualitat, la font raja poc i la seva aigua no és potable. Els plataners que donen ombra al paratge foren plantats, aproximadament, durant la dècada dels anys 60 del segle XX.

Bibliografia

ARUMÍ, Pilar; AUTET, Lluís; BOVER, M. Àngels; HOMS, Maria; HOMS, Rosa; MOLIST, Bernat; PONCE, Santi; ROVIRÓ, Xavier; SELLABONA, Cesca (2021). *Folgueroles, batecs d'un poble. Història gràfica del darrer segle*. Folgueroles: Ajuntament de Folgueroles, p. 21.

GRUP DE DEFENSA DEL TER (2005). *Les fonts que tenim. Osona i el Lluçanès*. Col. L'Entorn, 45. Manlleu: Grup de Defensa del Ter, p. 156-157, 303.

MORATÓ, David; PONCE, Santi; ROVIÓ, Xavier; TORRENTS, Jacint; TORRENTS, Carme; VILAMALA, Joan; VILAMALA, Jordi; XUTGLÀ, Montserrat (2000). *Folgueroles. Societat i vida d'un poble*. Vic: Eumo Editorial, p. 372-373.

NAVARRO ACEBES, Ferran (2021). *Catàleg de béns a protegir. R18/07 Pla d'Ordenació Urbanística Municipal de Folgueroles*. Consultat 24 octubre 2021, des de <https://dtes.gencat.cat/rpucportal/> Núm. Identificació N.02.

PONCE, Santi; ROVIÓ, Xavier (2011). “El mas la Sala i la gestió del torrent de Folgueroles”. *Estudis d'Història Agrària*, n. 23, p. 90-91, 93, 94, 98, 102-103.

Enllaços d'interès:

<https://www.poblesdecatalunya.cat/element.php?e=10713>

